

TOIMETUS JA TALITUS
Kuresaar, Saaremaa Maleva
Staap, kõnetr. 1.

KUULUTUSTE HIND:
Kuulutuse küljel 3 s. mm.
esimesel " 8 s. "
teksti osas 10 s. "

Tea taja

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimise hind:
postiga aastas — 75 senti.
Tellimisi võtavad vastu kõik
malevkondade ja kompaniide
päälikud ja naiskodukaitse
jaoskondade esinaised.

№ 14/15. (84/85)

20. augustil 1932

V aastakäik.

Raatseliidu Saaremaa malewa päälitu

Räsu kirj Nr. 38.

Kuresaares, 29. juunil 1932 a.

(Algus „Maleva Teataja“ nr. 12./13.)

10. Üksiklasturite hinnang.

Kui hinnata üksikute lasturite tagajärge järele nende võimeid, siis saame järgmise pildi:

№	Malewate nimetused	Wõistlejate arv	Lasturisi arvukselt				Lasturisi protsentuaalselt			
			0 mehi	Nõrki	Rahuldaw.	Häid	0 mehi	Nõrki	Rahuldaw.	Häid
1	Petseri	310	0	23	152	145	—	7	48	45
6	Saaremaa	764	11	211	349	193	1	28	46	25
14	Narwa	333	23	160	112	38	7	48	34	11

Üksikute meeste tasapind on hea Petseri malewas, kui heade ja rahuldawate lasturite prots. tõuseb 93-ni. Rahuldawad on veel: Walga malewa — 76 prots.; Saalamaa malew — 75 prots.; Wõru malew — 75 prots.; Harju malew — 75 prots. ja Saaremaa malew — 71 prots.

Liiga suur nõrkade prots. on: Narwa malewas 55 prots.; Järwa malewas — 46 prots.; Wiru malewas — 40 prots. ja Tartumaa malewas — 40 prots.

11. Parimad üksiktagajärjed.

Parimate üksiklasturite tagajärjed on võrreldes eelmise aasta tagajärgedega tunnubalt paranenud. Kui eelmisel aastal ainult 37 mehe tagajärjed küünikid 85 filma, siis möödunud aastal läbis wälja 82 meest 87 ja enam filma.

Parimateks üksiklasturiteks osutusid:

1. Kruustüt, Johannes	Walga malew	Walga malewi. L. kompanii	96 filma.
2. Rõrw	Harju "	Hageri kompanii	96 "
3. Sepp	Saaremaa "	Kuresaare 1. kompanii	96 "
18. Limm	Lääne "	Loobna üksikrühm	91 "
59. Rand	Saaremaa "	Torgu kompanii	88 "
60. Tamm	" "	Kuresaare 1. kompanii	87 "
78. Rõukas	" "	Pärjama kompanii	87 "
79. Rand	" "	Riheltonna kompanii	87 "
80. Luift	" "	Pihla kompanii	87 "
81. Mägi	" "	Kuresaare 2. kompanii	87 "
82. Martinson	" "	Kuresaare 1. kompanii	87 "

12.

Lastetulemuste poolest osutusid parimateks üksiklasturiteks:

1) maa üksiklasturiteks: Petseri malewa Laura malewonna ratsarühm — 70,994 filma ja

2) linna üksiklasturiteks: Wõru malewa Wõru linna malewonna raske-kuulipildurite kompanii — 79,790 filma, kes omandawad ka minu jäädawalt rändawa auhinna 1932 a. peale.

13.

Raatseliitlased on suurt ja tõsist huvi näidanud „Karikawõistle“ vastu. Soowin edespäi veel innukamalt neid tähtsaid raatseliitlasi wõistlejateks teha. Selles head edu.

Tehud lõõ eest malewlastele ja päälitulele minu südameilt aitäh!

§ 3.

Arwalban teadmises ja täsitamises Raatseliidu Malewa kirj Nr. 22. juunist s. a. № 32 §§ 2, 3 ja 4:

§ 2. — „On taebusi, et malewad, kes warustatud Wene püüfidega, ei suuda „Karikawõistle“ jammu pibada malewatega, kus Raatseliidu „303“ wintpüüfid. Et see oletus paika ei pea, seba tõendawad kõige paremini tulemused ise.

Narwa ja Petseri malewad on mõlemad ühesuguste Wene püüfidega warustatud. Samuti ka koosseifult ei ole malewad suuresti erinewad (Narwa malewas 729 tegewliiget ja Petseri malewas 547 tegewliiget). Lastetulemused on aga hoopis lahkluminewad.

Petseri malewas on rahuldawaid ja häid üksiklasturiteid 90% üksiklasturite arwust. Kuid Narwa malewas leidub ainult rahuldawate tulemustega üksiklasturiteid ja neid ainult 20 prots.!

Üksiklasturiteid osutus rahuldawaid ja häid mehi Petseri malewas 93 prots. osawõtjate üldarwust, kuna Narwa malewas leidub neid ainult 45 prots.!

Tähenab, maksi lastetajapind ei olene palju relwadeist ja lastemoonast, kui lõõ korraldamisest ja tööhahimisest.

§ 3. — Pean märkima, et kõigis üksiklasturite ei ole veel „Karikawõistle“ eesmärkideist ja siisust õieti aru saadud.

„Karikawõistle“ on Raatseliidu lastetulemuste raudwara ja need on kõige tähtsamad lastetulemused. Motiivid, millepärast neid wõistlejate peab korraldama, on küllalt kaaluwad, et neid korraldada kõigis üksiklasturites ja läte koosseifuga. Need motiivid on, et:

1) iga kaitseleidiu tegewlilige wähemalt lorb aastas lafeb püsift ja seega on kindlustatud, et iga mees õpib ära wähemalt algelised lastewõtted (püssi laadimine, sihtimine, kulepäästmine, asendi wõtmise jne.);

2) iga mees harjutab wähemalt lorb aastas saawutama seda miinimumi, mis nõuetaw igalt lahingusse minewalt kodu-kaitseialt;

3) siin mehed õpivad tundma asendit, millest neil sagebamine tuleb lahingus lasta ja kaugust, millel püssi kuul omab suurima tähtsuse;

4) „Karikawõistlused“ annawad tõetruu pilbi loгу kaitseleidiu lastetasapinnast ja kui kõrge see on lahing miinimumi suhtes;

5) „Karikawõistlused“ arendawad üksuste silemit koostööd ja sidet; nad arwatawad teostada põhimõtteid, — et „üks kõige ja kõik ühe eest“ ning sunnawad üksuseid edasipüüdmiisele ja omawahelisele aujale wõistlemisele.

Sellepärast on „Karikawõistlused“ ainu-tesed lastewõistlused, millede põhjal saab hinnata üksuste idelift lastetublidust ja paremust.

§ 4. — Awaldades eelpool kaitseleidiu 1931. a. karikawõistluste tagajärgi, läsen malewa päälituid süweneda oma malewa allüksuste poolt wõistlustel saawutatud tagajärgedesse, teha neist kolluwõtteid ja awalbada need kolluwõtted „Malewa Teatajas“. Malewa päälitutel selgitada malewa ja allüksuste karikawõistluste tähtsust ning saawutusit päälitute nõupidamis-koosolekul ning teha kõik selleks et tulewased karikawõistlused näitaksid lasteasjanduses hoogsat liikumist eda poole“.

R. Pints,

Major, Kaitseleidiu Saaremaa malewa päälit.

Räskuliri wäljaantud 30. juunil 1932. kell 1500.

Kaitseleidiu Saaremaa malewa päälitü Räskuliri nr. 39.

Kurejaares, 6. juulil 1932. a.

§ 1.

Alljärgmised lodanikud lugeba wastu- wõetuts Kaitseleitiu Kurejaare malewkonna koosseisu, 5. juulist s. a. arwates:

Kurejaare kompanii.

1. Ref. lt. Wilip, Oskar.
2. Kaal, Anton Aleksandri p.
3. Bergmann, Gerhard Karli p.
4. Wares, Jaan Hennu p.
5. Patsman, Aleksander Jaani p.
6. Ref. n. ltn. Spuul, Jaan Jüri p.
7. Allit, Ernst Mihkli p.
8. Galle, Richard Jüri p.

Sinnaümbruse kompanii.

1. Treiman, Alekssei Mihaili p.
 2. Treiman, Kirill Iwani p.
- Diendus. Sjh. nr. 380.

§ 2.

Alljärgmised lodanikud lugeba wastu- wõetuts Kaitseleitiu — Rihelkonna malew- konna koosseisu, 5. juulist s. a. arwates:

Rihelkonna kompanii.

1. Tiitus, Mihkel Aleksandri p.
2. Sääst, Johan Kustawi p.
3. Bilder, Peeter Kaarli p.
4. Eit, August Peetri p.

Sümmada kompanii.

1. Põldson, Hugo Gustawi p.

Mustjala kompanii.

1. Waßer, Mihkel Abo p.

Diendus: Sjh. nr. 373.

§ 3.

Alljärgmised lodanikud lugeba wastu- wõetuts Kaitseleitiu — Sõrwe malewkonna koosseisu, 5. juulist s. a. arwates:

Torgu kompanii.

1. Poobus, Priidu Jaasu p.
2. Kilmel, Andres Tiidriku p.

Diendus. Sjh. nr. 401.

§ 4.

Alljärgmised Rihelkonna malewkonna kaitseleitiulased lugeba omal palwel Kaitse- leidiust wäljaastunuts:

Rihelkonna kompanii.

1. Trei, Eduard Peetri p. 29. 6. 1932. Glukoha muutmise puhul.
2. Taht, Priidu Jüri p. 29. 6. 1932. Glukoha muutmise puhul.
3. Abo, Karl Jaani p. 29. 6. 1932. Kaitsewäkke astumise puhul.
4. Siim, August Jaani p. 29. 6. 1932.
5. Taht, Priidu Peetri p. „

Diendus: Sjh. nr. 33.

§ 5.

Malewa Side komando kaitseleitiulane Walentin Karli p. Balk lugeba omal pal- wel — kaitsewäkke astumise puhul kaitse- leidiust wäljaastunuts, 4. juulist s. a. arwates.

Diendus. Sjh. nr. 33.

R. Pints, major,

Kaitseleidiu Saaremaa malewa päälit.

Räskuliri wäljaantud 6. juulil 1932 a. kell 1500.

Kaitseleidiu Saaremaa Malewa päälitü Räskuliri nr. 40.

Kurejaares, 8. juulil 1932 a.

§ 1.

Lähen täna Wabariigi Kaitseleidiu Ule- ma loal ühetuulisele ametipuhkusele.

Minu äraolekul Kaitseleidiu Saaremaa malewa päälitü kohuseid täita miin- abil Aleksander Lepitul.

Diendus. Sjh. nr. 408.

R. Pints, major,

Kaitseleidiu Saaremaa malewa päälit.

Räskuliri wäljaantud 8. juulil 1932 a. kell 0900.

Kaitseleidiu Saaremaa malewa päälitü

Räskuliri nr. 41.

Kurejaares, 8. juulil 1932 a.

§ 1.

Olen täna seft kuupäewast arwates ajus- tiftelt Kaitseleidiu Saaremaa malewa päälitü kohuste täitmisele asunud.

Diendus: Ref. nr. 40 § 1 ja lsh. 408.

M. Lepit,

Kaitseleidiu Saaremaa malewa päälitü aj. t. t.

Räskuliri wäljaantud 8. juulil 1932 a. kell 0900.

Kaitseleidiu Saaremaa malewa päälitü

Räskuliri nr. 42.

Kurejaares, 12. juulil 1932. a.

§ 1.

Awaldan wäljamõtte Kaitseleidiu ülema ringkirjast nr. 38 — 30. 5. 32. a.

3/4. mai õõsel korraldasiin häire Tartu- maa malewa Mustwee malewkonnas, 4/5. mail õõsel Pelseri malewa linna üksustes ja 5/6. mai õõsel Wõru malewa Wastise- liina malewkonnas.

Häirete läbiwiimisel tuli ilmsiks terve rida puuduseid, mis omawad suure täht- suse kaitseleidiu elus ja tegutsemises, mis- pärast juhin kõikide malewa päälitute tõsist tähelepanu neile nähetele ja nõuan puu- duste kiiret kõrwaldamist.

1. Riwiiline lülg.

Waatomata kaitseleidiu üksuste siwulisele tugewusele jääb nõrk mulje nii üksuste kui ka üksitute kaitseleitiulaste riwiliisest küljest, — eriti just jalomeeste juures. Tundub, nagu kardetakse esineda wälispidiselt awas- tawalt oma siwulisele wäärtusele.

Päälit nagu ei julge teha korraldusi ega anda käskle korras, nagu see ettenähtud ühise juhatusel all tegutsemas organisatsioo- nis, eriliselt just sõjawälises. Oma tahet awaldatakse rohtem jutua j a m i s t e ja p a l w e t e näol, kusjuures päälit ise nagu tahtleb oma käsu otstarbekohasuses ja täides- wiimises.

Da tõsiasj, et käskude ja korralduste andmise wiisid ja toonid oleneb suurel määral ära ka nende täitmise käsuwaluste poolt. Käsk peab olema julge, selge ja kategooriline. Käsuandmise ajaks tuleb unustada, et päälitü ees on tema sõber wõi tuttaw. Kõigil kaitseleitiulaste a m e t l i s t e l lo g u m i s t e l wõib olla ainult üks wahetord: päälit — käsuandja ja allu — käsuaitaja.

Päälitute julge ning sõjamehelit esine- mine kutsub wälja ka käsuwalustes korralit- lust, distsipliini ning kohusetunnest.

Teisels suureks puuduseks riwialal on päälitute nõrk esinemine. Sõrgema päälitü ilnumisel ei esita ennast päälit temale, waid ootab kuni teba ülesõfitalse wõi kut- sutakse. Sga päälitü esimene asi on ilnuda sõrgema päälitü juure, esitada ennast ja

wajaduse korral ka raporteerida oma üksuse kohta. Päälit ei tohi kunagi jääda passiivselt kõrvale ja ootama sündmusi; ta peab alati oma üksuse eest mehena wälja astuma.

Ka malewlaste juures tuleb sagedasti ette, et tulesse kogumiskohtadele, nad jääwad nurga taha wõi kõrwalisesse kohta seisma, ilma et oma tulelast teataksid oma päälitule. See lork ei ole õige ega mehine. Iga päälit tahab teada, dieti peab teadma, kes tema käsulustest ja millal lohale jõudnud. Selleks iga kaitseliitlane peab lohale jõudmisel ilmutama oma wahetu päälitu juure. Allüksuste päälitub peawad meeste kogumisest ette kandma järgmisele kõrge malew päälitule jne.

Paljudes üksustes puuduwad isegi algmõisted riwist ja riwilisest esinemisest. Pea üheski üksuses ilma pikema seletuseta ei osata ega suudeta läbi wiia isegi joondumist. Relwu kantakse lork paremas, lork wafalus läes, püssi hoitakse tagurpidi läes, püssiga esinemisel tõstetakse käsi terwitamiseks müüri äärde jne.

Wilets riwiline esinemine annab halwa mulje ka kõige paremast üksusest. Halb riwi ja esinemine annab tunnustust nõrgast distsipliinist.

Nõuan kõigilt päälitutelt ja instruktoritelt, et nad kõik abinõud tarwitusele wõtaksid kaitseliitlaste riwilise külje, riwilise miinimumi, (olamäärana) nõuetawale kõrgusele tõstmiseks.

Käsin weel läes olewa aasta jooksul kõitide kaitseliitlastega läbi wõtta „riwilise kooli miinimumi,“ — hädawajalijema oja riwiteenistusest, mis toodud „Salawäe määrustiku I osas §§ 77—80, 84—87, 105—111, 113, 115, 128, 129, 131—133, 136—137.

2. Wabaaja kasutamine kogumistel.

Suureks puuduseks on asjaolu, et pärast meeste kogumist koonduspunkti desse mehed jääwad tegewusetult seisma, haigutatakse ainult ja aetakse juttu. Kaitseliitlaste kogumist tuleb nii harwa ette ja siin ei tohi ühtegi minutit lasta asjatult kaduma minna. Tuhandeid küsimusi on tarwis selgitada, palju korraldada ja kontrollida. Pluwingimata on tarwilist koonduspunkti des iga lork läbi wõtta järgmist:

1. Kontrollida, kas postidele ja parullidesse määratud mehed ning teised, kellele mingisugused ülesanded antud, oma ülesannetest arusaamad ja kuidas neid ülesandeid täidetakse tegutsemise puhul tegelikult olukorras. Erilistelt läbiwõtta ja lätteharjutada ülesande täitmise praktiline oja. Tuleb mehi brillida nii laua, kui

nad oskavad oma ülesannet korraldada täita igasuguses olukorras ja tingimustes (päewal, õhjel, waenlase pealetung ootamatast suunast jne.);

2. Kontrollida, kas on lastemoona waja liisel armul kaafas ja misuguses seisukorras see on;

3. Kas on kõik wajaaline sõjaline warustus ja rakmed kaafas ning misuguses seisukorras nad on;

4. Kontrollida, kas osatakse relwaga ümberkäia;

5. relwade seisukorra kontrollimine [puhastamine ja puhastusabinõud];

6. Kontrollida organisatsiooni ja päälitute tundmist; iga mees peab teadma misugusesse jalku, rühma, kompaniisse ja malewonda tema kuulub; peab teadma, kes on tema otsesed päälitub kuni kaitseliitbu ülemani;

7. kui aega jaitub, siis teha meestega paar riwilist harjutust. Peale ülalootletute on lohtadel weel paljugi küsimusi, mida tarwis selgitada wõi läbiharjutada.

Ei tohi üksi piirduda suusõnaliste seletustega, igat tegewust tuleb lätteharjutada.

3. Relwad ja lastemoon.

Relwade eest hoolitsemine üldiselt on rahuldaw. Hästi on hoitud ja hoolbatud püstol-kulupildujad „A. T.“ Püstolid, peale paari erandi, olid korras. Samuti rahuldawalt korras hoitud on ka kaitseliitbu „303“ püssid. Wastelliina kompanii kaitseliitlastele Tolk'ile [wallasekretäri abi] wäljaantud kaitseliitbu wintpüss „303“ oli puhastamata aprilli-kul korraldatud taktikalisest drillist saadil, millal lasti pauptadrunitega. Raua õõs täiesti roostes. Malewa päälitul raua hind süüdaselt jisse nõuda.

Suhin siin kohal kõitide püssilandjate tähelepanu asjaolule, et püssi puhastamine pärast lastmist pauptadrunitega omab palju juurema tähenduse kui harilikul lastmisel. Pauptadrunit lastmine häwitab raua õõnt kiiremine ja sellepärast tuleb pärast lastmist raua õõnt puhastada erilise hoolega.

Relwade kätitamise oskus, paljudes üksustes on weel puudulik, tuleb jagedasti ette, et isegi lullu ei osata lahiti wõtta. Relwu on antud wälja wälja õpetamata meestele, kelledele ei ole korraldatud isegi relwa kätitamise algõppust.

Selles osas nõuan kategooriliselt paranemist. Relwu wõib wäljaanda ja hoida ainult nende kaitseliitlaste läes, kes tunnewad relwa kätitamist ja hooletaunet nende eest. Sel alal on instruktord ja lastejuhatajad oma tähtsaima kohustuse täitmata jätnud. Need puudused tulewad weel läesolewal aastal likwibeerida.

Arwesse wõttes, et üldiselt kaitseliitbus ja jamuti ka malewates ei jätta relwu

kõigile, käsen relwade wäljaandmisel toimida järgmiselt:

1. relwad anda wälja ainult tegewaliikmetele. Erilistel juhtudel wõib relwu wäljaanda ka toetajatele liikmetele, kuid siis peab toetaja liige ka osa wõtma õppustest, kus õpetatakse relwa kätitamist ning wälja tulema häiretel.

2. Relw anda malewlastele kätte alles siis, kui teada relwa kandmisest ja kätitamist on õpetatud ja tema tõesti on omandanud need minimaalsed teadmised, mida nõutakse minu poolt 30. V. 1930. a. kinnitatud noormalewlaste õppekawa 2, 3 ja 4 peatükis.

3. Noormalewlastele, kes kaitsemäes teeninud pole, relwad kätte anda alles siis, kui kõik kaitsemäes teeninud wõiwad on juba relwadega warustatud. Noormalewlastele relwa kätteandmise eeltingimuseks peale eeltoodu on, — et ta omaks oskused, mis toodud minu poolt 30. I. 1930. a. kinnitatud noormalewlaste õppekawas. Noormalewlastele relwad kätte anda ainult õppepiirkonna instruktori loal ja pärast seda, kui õppepiirkonna instruktore on noormalewlasti isiklikult kätsetanud ja kätse tulemuse kohta oma kirjaliku otsuse majandus-administratiivüksuse päälitule teada andnud. Kes kätse wähemalt rahuldawalt jooritanud, sellele wõib relwa wälja anda.

Panen maksma relwade hooletande juhtes ja käsen seda läbi wiia 1-ks jaanuariks 1933. a. järgmise korra: igal relwafandjal peab relwaga koos olema alati kaafas relwaeest hoolitsemise lotite, mis peab sisaldama tingimata ja wähemalt: nühise, tohise, wõi pudelikele „Kaitseliitiga“ ja puhastus laltud wõi talud. Neid lotiteid peawad mehed ise valmistama ja instruktord ning päälitub peawad igal kogumisel kontrollima, kas meestel lotiteid olemas ja kas need sisaldawad waja liisi abinõusid.

Pea kõigil pool on korraldamata alalslastemoon. Sitels ei ole kõik mehed warustatud küllaldaselt määralt puutumata tagawara padrunitega. Mustwee malewonnas on reas allüksustes korralduste põhjal wäljaantud mehe peale ainult 80 tk. puutumata tagawara padrunit. Paljud kaitseliitlastes wõtawad häire puhul wäljaastumisel kaasa wähem padrunit [5, 10, 15 ja 25 tükki] Mõnebel nendest ei olnudki rohkem kaasa wõtta, sest ei nad osa puutumata tagawara padrunitest oled ära tarwitanud. Tuleb teha kindel korraldus, et wäljaastumisel wõdetakse kaasa padrunit ettenähtud määralt.

Pea keegi kaitseliitlane ei tea, mis sorti padrunit temal on. Kõik lorkid on segi.

Rätteks jaapani padruni on pidemes terawa ja tõmbotsalifi, originaal ja inglise valmistusega padruni. Inglise padrunid kõik forbid segi. Väbirääkimistel saavad mehed küll aru, et segi forbid ananawad hõlwema tule, kuid nad ei oska padruni forteerida välispõhiste tunnusmärkide järele. Käsen instruktoreid, päälkuid ja laskejuhatajaid kiremas korras meestele kätte õpetada padrunite forteerimine ja ühel lastmisel lastuda ainult üht forti padruni.

Püstol-kulipildujate magasinid on juuremalt osalt laadimata. Tuletan meelde, et kõik väljaantud magasinid peavad olema laetud. Et ära hoida magasinide vedrude suremist, kõik magasinid tulewad hoida tobus laetult 25 padruniga. Väljaastumisel hääre korras magasinid koge täiendavalt laadida täie arvu padrunitega.

Püüdi ei ole veel imbunud kõigis üfustes ning kaitsekihtlasteni. Mehed määrivad püüde juhustluse õlibega [mafiawõli, koorelahutaja õli jne.], mis ei puhas püüde ega hoia neid rooste eest.

Õlibe väljaandmist ei tule oodata alt poolt waid iga päälil peab warustama alluward iseseiswalt. Käsin malewate päälitutel korraldada järjekindlat õli väljaandmist majandus-administratiivüfustele, üfuste päälitud peawad õliga warustama laskejuhatajaid ja laskejuhatajad leidma olufordi, kus saab õli välja anda üfikutele kaitsekihtlastele. Õli peab meestel alati käes olema. Et ole õli, wõi on saadud õli lõpukorral, peawad kaitsekihtlasted ise õli nõudma õigeajaliselt omalt laskejuhatajatelt, laskejuhatajad üfuste päälitutel ja wiimased malewa staabist.

4. Organisatsioon.

Suur osa kaitsekihtlastest ei tunne kaitsekihtlaste organisatsiooni. Kõik mehed teawad küll, misjugaesse kompaniisse nad kuuluvad, kuid rõhuma kohta ei tea juba kõik ütelda. Suur osa ei tea, misjugaesse jooks nad on. Tuleb ette juhte, kus riwistatud rühmas kaitsekihtlane ei leia üles oma jao päälitut.

5. Wormiriidid.

Wormiriidid on liig wähestel kaitsekihtlastel.

Wormiriidete muretsemisele tuleb kõige tõfjemat tähelepanu juhtida ning juba igasuguste wõifiluste ja ergutusete laudu õhutada, millest oli jutt malewa päälitute wiimasel koosolekul, kus malewa päälitub oma malewa piires juba iseseiswalt lubasid korraldada.

6. Raistobulaitse.

Raistobulaitse on juurema osa üfuste häirelawadest välja jäänud, olgugi et neid kogumistel tarwis on majandus- ja sanitaoralade korraldamiseks.

Raistobulaitse tööle katendamise küsimus kohtabel päewakorja wõtta ja wasta-

wad lawad ning neile ülesannete määrasmised ja arwestused kokku seada.

7. Püstol-kulipil. meeskonnad.

Üfuste väljaastumisel püstol-kulipildujad osutufid pealigal pool meeskonnadeta. Üks püstol-kulipildur lähed mujale postile, teine patrulli jne. kulipilduja juure jääb harilikult ainult üks mees ja jagedasti mitte kõige parem kulipildur.

Sarnane lorb ei tohi aset leida. Püstol-kulip. on nii tähtis relw, et selle juures peab olema alaline meeskond. Klp. meeskondi tuleb nii komplekteerida, et klp. juures oleks igal pool alaline meeskond nii õppustel, manöwritel, häiretel j.n.e.

Peale selle ei tohi piirduda üfisi „Määrustes“ ettenähtud kulipildurite meeste arwuga. Et alati ja igal pool oleks klp. juures täis meeskond, tuleb rohkem mehi ettevalmistada, kui määrustes ettenähtud, et oleks waru wõjaduse korral.

A. P. P. P.

Kaitsekihtlaste Saaremaa malewa päälitu aj. l. t.

Käsituri väljaantud 12. juulil 1982. kell 1500.

Kaitsekihtlaste Saaremaa malewa päälitu

Käsituri nr. 43.

Kurejaares, 18. juulil 1982 a.

§ 1.

Arwaldan teadmiseks ja täitmiseks Kaitsekihtlaste ülema käsiturja 9. juulisi j. a. № 85 § 1 ja 2:

§ 1. Käsen käesolewal aastal malewate pealikute ja instruktorete lastewõifilustel pidada ära 19. augustil j. a. Tallinna malewa Mustamäe lastetiiridel. Wõifiluste läbiwiimise panen õppe-sporbisafonnale, kellel töötada välja üfikasjaline wõifiluste lawa ja esitada see minule kinnitamiseks.

Wõifilustel korraldada järgmistel alabel:

1) sõjawäe wõi täpsuspüüdistest lastmine,

2) sõjawäepüstoli lastmine ja

3) wäikelaliibrilisepüüdistest lastmine.

Sõjawäe wõi täpsuspüüdistest ning sõjawäepüstoli wõifilustest osawõtt on kohustuslik kõigile instruktorelle. Malewate ja peastaabi pealikutele on osawõtt wõifilustest wabatahtlik ja osawõtja waliku järele. Instruktorete osawõtt wäikelaliibrilisepüüdistest on wabatahtlik.

Malewate pealikul saata õppe-sporbisafonnale wõifilustest osawõtjate nimestikud hiljemalt 10. augustiks j. a. ühes aranditamiseks, misjugaesse wõifilusalast leegi osa wõtab.

§ 2. Muudan ära minu käsiturjas 10. maist 1982 a. № 22 § 1 arwalatud „Malewate pealikute ja instruktorete laste-

wõifiluste tingimused“ ja käsen neid käesolewal aastal korraldada järgmiselt:

1) sõjawäepüüdistest wõifilustes sama määruste ja tingimuste järgi, kui kaitsekihtlaste wõifilustest meeterwõifilustes, ainult selle erandiga, et on lubatud ka täpsuspüüdiste lastamine;

2) wäikelaliibrilisepüüdistest wõifilustes sama määruste ja tingimuste järgi, kui kaitsekihtlaste wäikelaliibrilisepüüdistest meeterwõifilustes;

3) sõjawäepüstoli wõifilustes korraldatakse „lahewõifilustes“.

Kahewõifilustel lastmise reeglid on:

Esitels lastakse 5 proowilastu, siis kuus wõifilustseeriat à 5 lastu püstoli duellmärgi [püstituju] pihta 30 m. distantfist järgmiselt:

Lastur seisab tulejoonel lastesõnendil, laetud ja winnastatud relw täiesti välja-sirutatud käes, relwa juu maha, lasturi warwastest weibi ettepoole suunitud. Märk on lasturile nähtawal. Seeria algusel küsib lastmise juhataja lasturitelt, kas nad on walmis ja annab selle järele komando: „Tuld!“ Selle komando järele on lubatud sihtida ja lasta üks last. Wega selleks on kolm sekundi, mille järele märk järsult serwitit lasturi poole pööratakse. Selle aja jooksul andmata jäänud last loetakse möödaläänud. Kõige märgi serwititpööramise järele pööratakse ta jälle lapiti lasturi poole misjuures lastur jälle sama sõnendil wõtab, nagu seeria alguses. 7 sekundi pärast märgi serwititpööramist järgneb jälle komando: „Tuld!“, mille järele uuesti lubatud sihtida ja lasta. 8 sekundi peale komando „Tuld!“ pööratakse märk jälle serwitit, antakse 7 sekundit wahaega sama del tingimustel, kui esimese lastu järele jne. jne. kuni seeria on lastud läbi.

Iga seeria järele on lasturil õigus

näha oma märki.

Paremus üle otsustab kõige pealt tabomuste arw; kui see kahel wõi mitmel lasturil on wõrdne, siis filmadejumma. Kui kahel wõi mitmel lasturil on nii tabomuste arw kui ka filmadejumma wõrdsed, otsustab paremus wäiksem arw ühtesid, kahtesid jne.. jne.

Relwana wõib lastuda ainult sõjawäepüstoleid „Kaitsekihtlaste lastewõifiluste määruste“ § 13 p. 1. kohaselt.

§ 2.

Alljärgmistel kodanikel lugeb wastu-wõetud Kaitsekihtlaste Riiklõnna malewõnna koosseisu, 15. juulisi j. a. arwates:

Riiklõnna kompanii.

1. Salw, Boris Aleksandri p.
2. Norman, Harald Madise p.
3. Swachenko, Konstantin Dimitri p.
4. Tõfina, Robert Aleksandri p.

Lõnna kompanii.

1. Kuwõõgi, Heino Aleksandri p.
2. Kõnne, Robert Aleksandri p.

Lõnna kompanii.

1. Kuwõõgi, Heino Aleksandri p.
2. Kõnne, Robert Aleksandri p.

§ 3.

Kaitsealane Karin Norman lugeda vastuvõetaks Kaitsealane — Kaitsealane Kaitsealane jaostonna koosseisu, 15. juulist j. a. arvates.

Siendus. Vjh. nr. 415.

A. Lepit,

Kaitsealane Saaremaa malewa päälitu aj. l. t. Käskkirj nr. 18. juulil 1932. tel 1500.

Kaitsealane Saaremaa malewa päälitu Käskkirj nr. 44.

Kuressaare, 3. augustil 1932 a.

§ 1.

Awaldan teadmiseks Kaitsealane ülema käsikirja 1. juulist j. a. nr. 33 § 1 ja nr. 34 § 1:

Nr. 33 § 1. Eidan tänasel kuupäeval Kaitsealane poolt lubatud korralisele puhkusele.

Uma asetäitjaks jätan peastaabi ülema kolonel-leitnant J. Maide ühes oma otseste ametkohuste täitmisele.

Nr. 34 § 1. — Asufin 1. juulil j. a. tel 2000 ajutiselt Kaitsealane ülema kohuste täitmisele.

Siendus: Käskkirj nr. 33 § 1.

§ 2.

Awaldan teadmiseks ja tähtsimeks Kaitsealane ülema käsikirja 21. juulist j. a. nr. 36 § 7:

Awaldan Kaitsealane wäljajebetute nimelirja:

Harju malewa st.

1. Nömborg, Arnold Jakob p. sünd. 1906. Eesti. Nr. 28 — Väitse wallaw.
2. Laur, Heinrich Gustavi p. sünd. 9. okt. 1906. Eesti. Nr. 145 — Kloostri wal.
3. Kristjanisen, Eduard Aleks. j. 24. sept. 1881. Eesti. Nr. 39/60407 - Ingliste w.
4. Kõemus, Johannes Jüri p. j. 8. sept. 1897. Eesti. Nr. 2416 — Kapla wal.
5. Toom, Ewald 26. 1. 1913 a. Eesti.

§ 3.

Awaldan teadmiseks Kaitsealane ülema käsikirja 22. juulist j. a. nr. 37 § 4:

Saaremaa malewa pealid major Rudolf Vints läks minult lubatud ühekuulisele korralisele puhkusele 8. juulist j. a. arvates.

Major Vinti äraolekul ääta Saaremaa malewa pealitu kohuseid malewa pealitu abil Aleksander Sepitul.

Siendus. Vjh. nr. 135.

§ 4.

Awaldan teadmiseks Kaitsealane ülema käsikirja 25. juulist j. a. nr. 38 § 1 ja nr. 39 § 1:

Nr. 38 § 1. — Eidan tänasel kuupäeval Kaitsealane poolt lubatud korralisele puhkusele.

Enefe asetäitjaks jätan kolonel-leitnant August Balber'i.

Nr. 39 § 1. — Asufin tänasel kuupäeval Kaitsealane ülema kohuste täitmisele.

Siendus: Rst. nr. 38 § 1.

§ 5.

Malewa wanem instrktor lapten Mihail Väli lugeda sanatoorilisel rawimisel mudawannidega Kuressaare, 28. juunist j. a. arvates.

Siendus. Vjh. nr. 273.

§ 6.

Malewa II õppekorraldaja instrktor n. ltn. Robert Waabel lugeda minu poolt lubatud ühekuulisele korralisele ametipuhkusele, 25. juulist j. a. arvates.

Siendus. Vjh. nr. 446.

§ 10.

Wastawate klassifikatsjete komisjonide ees katse sooritanud päälitid ja Kaitsealane kinnitan esilasturi kutses:

1. Jao p. Pauts, Joosep	Muhu-Suure lomp.	Komisj. prot. 8. 5. 1932 a. nr. 1.
2. Rmp. p. Hirs, Oskar	Vümmada	" " 5. 5. 1932 a. nr. 3.
3. Kl. Toop, Aleksander	"	" " " " " " " "
4. Kl. Küti, Aleksander	"	" " " " " " " "
5. Rmp. p. abi Kesselberg, Al-ber	Torgu	" " 17. 4. " 1932 a. nr. 1.
6. Kl. Küitel, Sander	Kärkla	" " 29. 5. 1932 a. nr. 4.

§ 11.

Wastawate klassifikatsjete komisjonide ees katse sooritanud päälitid ja Kaitsealane kinnitan 1 klassi lasturi kutses:

1. Rmp. p. Metsaalt, Aleksander	Muhu-Suure lomp.	Komisj. prot. 8. 5. 1932 nr. 1.
2. Kl. Raaber, Matwei	"	" " " " " " " "
3. Jao p. Seapost, Iwan	"	" " " " " " " "
4. " Ping, Karl	"	" " " " " " " "
5. Kl. Baher, Heinrich	Mustjala lomp.	1. 5. " 1932. nr. 2.
6. " Bahapill, Mihkel	"	" " " " " " " "
7. " Alit, Jaan	"	" " " " " " " "
8. Jao p. abi Waba, Aleksander	"	" " " " " " " "
9. Kl. Tartmeel, Leonti	Vümmada lomp.	" " 5. 5. 1932. nr. 1.
10. Kl. Mihkelson, Aleksander	"	" " " " " " " "
11. " Sepp, Johannes	"	" " " " " " " "
12. " Toop, Bernhard	"	" " " " " " " "
13. " Raar, Bernhard	"	" " " " " " " "
14. " Ritt, Preter	"	" " " " " " " "
15. Rmp. p. abi Nurja, Eduard	"	" " " " " " " "

§ 12.

Wastawate klassifikatsjete komisjonide ees katse sooritanud päälitid ja Kaitsealane kinnitan 2 klassi lasturi kutses:

1. Kl. Lund, Rebil	Mustjala lomp.	Komisj. prot. 1. 5. 1932, nr. 2.
2. " Baher, Mihkel	"	" " " " " " " "
3. " Raaber, Wladimir	"	" " " " " " " "
4. Jao p. abi Tuurmann, Mihkel	"	" " " " " " " "
5. Kl. Toobus, Arnold	"	" " " " " " " "
6. " Wäärt, Taawi	"	" " " " " " " "
7. " Numäärt, Julius	"	" " " " " " " "
8. " Kuitwõgi, Leopold	Vümmada lomp.	" " 5. 5. 1932. nr. 3.
9. " Arukäe, Laas.	"	" " " " " " " "
10. " Murelas, Viktor	"	" " " " " " " "
11. " Kraun, Eduard	"	" " " " " " " "
12. " Walge, Daniel	"	" " " " " " " "
13. " Raafute, Jakob	"	" " " " " " " "
14. " Raasil, Theodor	"	" " " " " " " "
15. " Väas, Adolf	"	" " " " " " " "
16. " Kiwi, Laas	Torgu lomp.	" " 17. 4. 1932. nr. 1.

§ 7.

Kobanil Mihail Konstantini p. Ritt, lugeda vastuvõetaks Kaitsealane — Väsi malewanna Väsi kompanii koosseisu, 15. juulist j. a. arvates.

Siendus. Vjh. nr. 421.

§ 8.

Wastawate klassifikatsjete komisjonide ees katse sooritanud päälitid ja Kaitsealane kinnitan 1 klassi lasturi kutses:

1. Kl. Vääs, Wjewolob Kärkla lomp. Komisj. prot. 29. V. 1932 a. nr. 4.

§ 9.

Wastawate klassifikatsjete komisjonide ees katse sooritanud päälitid ja Kaitsealane kinnitan 2 klassi lasturi kutses:

1. Kl. Rafin, August Vümmada lomp. Komisj. prot. 5. V. 1932 a. nr. 3.

- 17. Kl. Soodar, Friedrich Torgu Imp. Komisj. prot. 17.4.32. nr. 1.
- 18. Kl. Toomus, August " " " " "
- 19. " Rusk, Andres " " " " "
- 20. " Selbe, Aleksander " " " " "
- 21. " Koor, Jaan Rihelkonna Imp. " 5.6.32. nr. 5.
- 22. " Koor, Albert " " " " "
- 23. " Pannas, Karl " " " " "
- 24. " Kabel, Johannes Kärta Komp. " 29.5.32. nr. 4.
- 25. " Anis, Aleksander " " " " "

§ 13.

Wastawate komisjonide ees kontrollharjutused läbiteinud päälkud ja kaitseleitlased luban 2. lasturklassi harjutuste täitmisele:

- 1. Jao p. Prii, Artur Wuhu-Gr. Imp. Komisj. prot. 8.5.32. nr. 1.
- 2. Kl. Saaremäel, Basfili " " " " "
- 3. " Kauber, Abu Mustjala Imp. " 1.5.32. nr. 2.
- 4. " Ounpuu, Aleksander " " " " "
- 5. " Köster, Artur " " " " "
- 6. " Bölder, August " " " " "
- 7. " Arro, Heinrich " " " " "
- 8. " Alber, Paul Pümmada Imp. " 5.6.32. nr. 3.
- 9. " Kooft, Oskar " " " " "
- 10. " Hoib, Bernhard " " " " "
- 11. " Ani, Aleksei " " " " "
- 12. " Tilt, Ewert " " " " "
- 13. " Kaar, Edmund " " " " "
- 14. " Girs, Arnold " " " " "
- 15. " Walepea, Oskar " " " " "
- 16. " Säng, Ewald Torgu Imp. " 17.4.32. nr. 1.
- 17. " Ismael, Priidu " " " " "
- 18. " Suulas, Aleksander " " " " "
- 19. " Bölder, Peeter " " " " "
- 20. " Tatar, Mihkel Rihelkonna Imp. " 5.6.32. nr. 5.
- 21. " Truumeel, Oskar " " " " "
- 22. " Magus, Karl Kärta Imp. " 29.5.32. nr. 4.
- 23. " Koppel, Basfili " " " " "

§ 14.

Wabastan Rogula kompanii lastejuhatajate lohtabelt kaitseleitlased Kaarel Dor'i ja Basfili Sepp'a ja linnitan kompanii unteks lastejuhatajaks kaitseleitlased Augustin Jalg'i ja Teodor Wägi, 1. aprillist j. a. arwates.

D i e n d u s. Vjh. nr. 458.

§ 15.

Rihelkonna malewonna Mustjala kompanii kaitseleitlase Reinhold Suusi wiin tema omal palwel — eluloha muutmise puhul

üle Sörwe malewonna Torgu kompanii loosseisu, 1. augustist j. a. arwates.

D i e n d u s. Vjh. nr. 428.

§ 16.

Alljärgmised Peisi malewonna kaitseleitlased lugeba omal palwel kaitseleitidust wäljaastunuts:

Pärjamaa kompanii.

- 1. Wahter, Woldeemar Sandri p. 9.7.1932. Eluloha muutm. p.
- 2. Raaper, Aleksander Abu p. " Kaitsew. astum. puhul.
- 3. Magus, Pustu Varasi p. " Wanaduse töttu.

D i e n d u s. Vjh. nr. 33.

17.

Alljärgmised Waljala malewonna kaitseleitlased lugeba omal palwel kaitseleitidust wäljaastunuts:

Rogula kompanii.

- 1. Laitpail, Sergei Juhani p. 21.7.32. Kaitsew. astum. puhul.
- 2. Põuäär, August Juhani p. " " "

D i e n d u s. Vjh. nr. 38.

§ 18.

Alljärgmised Kurejaare malewonna kaitseleitlased lugeba omal palwel kaitseleitidust wäljaastunuts:

Öppur kompanii.

- 1. Lepit, Emanuel Kirilli p. 8. 8. 1932. Kooli lõpet. ja eluloha muutmise puhul.
- 2. Kumpas, Herman Mihaili p. " " "
- 3. Tiitus, Eduard Abo p. " " "
- 4. Room, Leo Joanni p. " " "
- 5. Meier, Roman Aleksei p. " " "

Sinnaõmbriuse kompanii.

- 1. Loiken, August Karli p. 3. aug. 1932. Kaitsew. astum. puhul.

Kärta kompanii.

- 1. Lember, Oswald Rastawi p. 8. aug. 1932 a.
- 2. Rusk, Aleksander Johani p. " " "

D i e n d u s. Vjh. nr. 38.

§ 19.

Pöibe malewonna Raasti kompanii kaitseleitlane Aleksander Peetri p. Paaling lugeba malewonna juhatusse otsusega 25. juunil 1932 a. põhikirja § 11 alusel kaitseleitidust jädawalt wäljaheidetuts.

D i e n d u s. Vjh. nr. 334.

A. Lepit,

Kaitseleitidu Saaremaa malewa päälitu aj. t. t.

Räskutiri wäljaantud 6. augustil 1932 a. kell 1500.

E. W. Aratiri ringkirjast. Kaitseleitidu Peastaap. 13. augustil 1932 a. № 89. Tallinn.

Rõitidele malewate päälituite.

Räesolewal aastal kaitseleitidu ja tagawarawäe ohwitseride aulõrgendamise katset korraldastasse oktoobri kuus.

Palun jaata kaitseleitidu peastaapi 10. septembriks j. a. kaitseleitidu ohwitseride nimelkirjad, kes soowiwad räesolewal aastal aulõrgenduse katset sooritada.

- Nimelkirjades tähendaba:
 - 1) ohwitseri auaste;
 - 2) perekonna ja eesnimi;
 - 3) mis teenistusala ohwitser mobilisatsioonil korral kuulub (jalawäe, suurtõukwäe, ratsa, fide, pioneer, r. kuulip., autotankide, suuskratturite, soomusrongi).
 - 4) kui laua ja mis ametkohal seisab kaitseleitidus.

5) kus soowib katset sooritada (Tallinnas, Tartus, Rakweres). Nimelkirjadele lihada juure ohwitseride teenistuslehtede aratirjad. Katsete kawad on määgüil „Sõduri“ talituses ä 50 senti iga wäeligi katsetawa. A. Walder kolonel-leitnant õpe-sporti osakonna päälit.

Alguskirjaga õige: A. Ruskow — sekretär.

Rõigile Saaremaa malewa referw ohwitseridele.

Ref. ohwitseriell, kes soowiwad aulõrgenduse katsetest osawõtta, jaata wastaw teade ühes teenistuslehega malewa staapi hiljemalt 5. septembriks j. a.

Kurejaares, 15. augustil 1932 a. № 475.

A. Lints,

Major, kaitseleitidu Saaremaa malewa päälit.

A. Ruskow — sekretär.

Kaitseleitidu Saaremaa Malewa päälitu Räskutiri nr. 45

Kurejaares, 8. augustil 1932 a.

§ 1.

Jõubsin täna üheluulise ametipuhusest tagasi ja asusin oma ametikohuste täitmisele.

Minu abi Aleksander Lepita wabastan kaitseleitidu Saaremaa malewa päälitu kohuste täitmisele.

D i e n d u s. Kl. № 40. § 1 ja 41 § 1 ja ljb. № 408.

A. Lints, major,

Kaitseleitidu Saaremaa malewa päälit.

Räskutiri wäljaantud 8. augustil 1932 a. kell 0200.